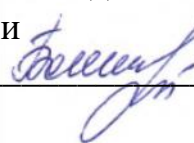

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин
Протокол №2 від 31.08.2022 р.

Завкафедри

Ю. Г. Бочарова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Бочарова Ю.Г.
професор , д.е.н.

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни денна/заочна форма навчання
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Економіка, Міжнародні економічні відносини
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	32 / 8
Практичні / семінарські, годин	24 / 8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94 / 134
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2
самостійної роботи студента	3,5
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у поглибленні і розширенні теоретичних знань щодо методології наукових досліджень.

Завдання дисципліни полягає у забезпеченні теоретичної і практичної підготовки здобувачів ВО у сфері теорії та методології наукових досліджень; формування культури якості, у т.ч. дотримання академічної доброчесності наукових досліджень; формування вмінь та навичок організації та композиції інформаційної бази досліджень, використання методів досліджень апробації їх результатів, у т.ч. у вигляді кваліфікаційної роботи.

Предмет: особливості методології наукових досліджень, що проводяться здобувачами вищої освіти.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Наука як система знань.

Тема 2. Сутність, види та етапи наукових досліджень

Тема 3. Методологія наукового дослідження та академічна доброчесність.

Тема 4. Методи наукових досліджень.

Тема 5. Інформаційна база дослідження.

Тема 6. Апробація результатів дослідження

Тема 7. Кваліфікаційна робота та етапи її виконання.

Тема 8. Вимоги до кваліфікаційної роботи.

Тема 9. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи.

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– загальних програмних компетентностей:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
здатність генерувати нові ідеї (креативність);
здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
здатність працювати в команді;
здатність розробляти та управляти проєктами;
здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
здатність проводити дослідження на відповідному рівні;
здатність до самовдосконалення;
здатність діяти соціально відповідально;

фахових програмних компетентностей:

здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування;

здатність застосовувати кумулятивні знання, науковотехнологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства;

здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації;

здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень;

здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки;

здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження;

здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень в різних сферах господарювання, в т.ч. в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси;

здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері;

здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання;

здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення;

здатність до підготовки наукових публікацій, у т.ч. кваліфікаційної роботи;

2) досягнення **програмних результатів навчання:**

формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем;

дотримуватися принципів академічної доброчесності;

вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово;

збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;

відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин;

знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання;

здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності;

застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях;

оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді;

презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах;

доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

сутності, різновидів та функцій науки;

сутності, структури, форм, видів, етапів, методології наукових досліджень;

сутності, основних принципів, вимог та інструментів академічної доброчесності;

знання нормативно-правових актів, положень ДонНУЕТ, якими регламентуються питання академічної доброчесності;

сутності, відмінностей понять «метод наукового дослідження» та «методика наукового дослідження», їх взаємозв'язку;

методів теоретичного дослідження;

методів емпіричного дослідження;

спеціальних методів наукового дослідження;

сутності поняття «інформаційна база дослідження», переліку інформаційно-пошукових систем, технологій інформаційного пошуку, вимог до інформаційної бази дослідження

сутності, функцій та різновидів наукових публікацій, їх структури;

основних етапів та вимог до підготовки та оформлення кваліфікаційної роботи, презентації її результатів;

– **уміння/навички:**

проводити наукові дослідження, презентувати його результати;

застосовувати та обґрунтовувати доцільність використання різних методів наукових досліджень;

формувати інформаційну базу дослідження;

застосовувати різні технології інформаційного пошуку, ефективно користуватися інформаційно-пошуковими системами;

– **комунікація:**

доносити знання з питань проведення наукових досліджень до усіх зацікавлених осіб;

аргументувати та презентувати результати наукових досліджень;

– **відповідальність і автономія:**

демонструвати соціальну відповідальність за результати проведених досліджень.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади проведення наукового дослідження					
Тема 1. Наука як система знань.	14	2	2		10
Тема 2. Сутність, види та етапи наукових досліджень	4	2	2		10
Тема 3. Методологія наукового дослідження та академічна доброчесність.	18	4	2		12
Тема 4. Методи наукових досліджень.	20	4	4		12
Тема 5. Інформаційна база дослідження.	18	4	2		12
Тема 6. Апробація результатів дослідження	18	4	2		12
Разом за змістовим модулем 1	92	20	14	0	68
Змістовий модуль 2. Кваліфікаційна робота як різновид наукового дослідження					
Тема 7. Кваліфікаційна робота та етапи її виконання	20	4	4		12
Тема 8. Вимоги до кваліфікаційної роботи.	20	4	4		12
Тема 9. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи.	18	4	2		12
Разом за змістовим модулем 2	58	12	10	0	36
Усього годин	150	32	24	0	104

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	2	3
1	Семінар – розгорнута бесіда Наука як система знань	2
2	Семінар – розгорнута бесіда Сутність, види та етапи наукових досліджень	2
3	Семінар – розгорнута бесіда Методологія наукового дослідження та академічна доброчесність.	2
4	Семінар – розгорнута бесіда Загальнонаукові методи наукових досліджень	2
5	Семінар – розгорнута бесіда Спеціальні методи наукових досліджень	2
6	Семінар-дискусія Інформаційна база дослідження	2
7	Семінар-дискусія Апробація результатів дослідження	2
8	Семінар – розгорнута бесіда Кваліфікаційна робота як різновид наукового дослідження	2
9	Семінар – розгорнута бесіда Етапи виконання кваліфікаційної роботи	2
10	Семінар – розгорнута бесіда Загальні вимоги до кваліфікаційної роботи	2
11	Семінар – розгорнута бесіда Оформлення кваліфікаційної роботи	2
12	Семінар – розгорнута бесіда Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи.	2
Всього		24

5. Розподіл балів, які отримують студенти

- вид контролю: залік

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота					Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1							
Семінар 1	3		2				5
Семінар 2	3		2				5
Семінар 3	3	1	2			2	8

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	
Семінар 4	3	1	2			2	8	
Семінар 5	3	1	2			2	8	
Семінар 6	3	1	2			2	8	
Семінар 7	3	1	2			2	8	
Разом змістовий модуль 1	21	5	14	0	5	10	55	
Змістовий модуль 2								
Семінар 8	3		2			2	7	
Семінар 9	3		2	2		2	9	
Семінар 10	3	1	2			2	8	
Семінар 11	3	1	2			2	8	
Семінар 12	3	1	2			2	8	
Разом змістовий модуль 2	15	3	10	2	5	10	45	
Разом								100

Оцінювання студентів протягом семестру (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота			Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	100
35	40	25	

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	